

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felolós szerkesztő

Koncz Ákos.

Kiadó s laptulajdonos.

Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház. (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetnek a legmértékeltőbb árszámítás mellett vezetnek fe

Egyes szám 4 kr.

A költségvetésről.

Debreczen, decz. 18.

Az államok háztartásának évenként megújuló circulus vitiosus-ában bizonyára a legkiemelkedőbb momentumok közé tartozik a költségvetés beterjesztése a parlament elé, mert hiszen ez ugyszólván előre vetett képét adja meg mindannak, ami a következő esztendőben történni fog, aminek történnie kell. Természetes tehát, hogy a költségvetés beterjesztése az alkotmányos állam-élet legnevezetesebb eseményei közé tartozik s egy-egy esztendő politikai történetének keretében magasan kiemelkedő pontot képez. E kiemelkedő jelentőségéhez képest évenként tényleg elsőrangú figyelemben részesül is a költségvetés. És mégis ezidén abszolút nem lehet tapasztalni, hogy a költségvetés ilyen elsőrangban kötné le a figyelmet: aránylag keveset irtak-beszéltek felőle s ma, alig öt nappal a költségvetés benyújtása után, bizony alig hallani valamit erről az eseményről.

Ha ennek a rendkívüli dolognak okát kutatjuk, ott találjuk magyarázatul azt a véletlent, hogy a költségvetés beterjesztésével ugyanegy napon került a magyar parlament és a nyilvánosság elé az a javaslat, mely a közügyekben való önálló rendelkezésünkről intézkedik. Már pedig ez olyan nagy dolog, melynek jelentősége hátrafelé és előre egyaránt évtizedekre hat ki s olyan következményeknek kiinduló-

pontja, melyet egyelőre belátni nem is lehet.

Ilyként tehát egymás mellett állott a két esemény: a költségvetés, melynek egy év tartamára domináló a jelentősége és az önálló rendelkezés ügye, melynek évtizedekre szól a hatása. A természet törvénye érvényesült akkor, midőn a két dolog közül a nagyobb jelentőségű, amelyik évtizedekre szól, határozottan felülkerekedett s egyszerűen elnyomta a kisebbet: a költségvetést, mely ilyként a második sorba szorult s a közvélemény figyelmében és tárgyalásaiban egyaránt csak másodrangú szereplésre tarthatott igényt.

De csakis ebben a véletlen helyzetben találhatjuk meg az elfogadható okot arra, hogy a költségvetés méltatása második helyre szorult. Mert önmagában véve a költségvetés föltétlenül megtartotta jelentőségét, sőt kvalitásai olyanok, hogy sok új tekintetben is kiváló figyelmet érdemel. Az egész budget-mű, úgy ahogy van, egy példás, lelkiismeretes financernek becsületes munkája, mely nagyon erősen fontolóra vesz minden betűt és számot, amelyet költségvetésébe beállít. Hogy micsoda nagy munkaerő kell ehhez, azt elképzelni is nehéz, ha számbavesszük, hogy kereken egy milliárd forintot tesz a költségvetés főösszege.

Legfőbb jellemzője a költségvetésnek, hogy végső eredményeiben aktív, t. i. 75.000 forintnyi fölösleget produkál, tehát fenntartja azt az egyensúlyt, amelyet Wekerle öt év előtt létrehozott. Tulajdonképpen azt lehetett volna mondanunk, hogy

a mostani költségvetés nem fenntartja, hanem újra megteremti az egyensúlyt, mert bizony a példátlanul kedvezőtlen gazdasági viszonyok közepette a szó szoros értelmében az új alkotás nehéz feladata hárult Lukács Lászlóra, midőn a gazdasági tényezők általános erővesztése dacára ismét aktív költségvetést kellett létrehozni.

Az, hogy reális ez az aktivitás és általában az egész költségvetés, talán fölüli van mindenkinek kétségén.

Egyrészt Lukács László személye adja meg arra a garanciát, másrészt az ő eddigi munkássága. De mindezekon túl határozottan nagyobb igazolás ebben a tekintetben a költségvetések általános próbatétele: a zárszámadás. Mint minden évben, úgy most is a jövő évi költségvetéssel egyidejűleg a parlament asztalára került a múlt évi zárszámadás. Ebből világosan kitetszik, hogy a magyar kormány költségvetése tavaly is bevált, épp úgy, mint az előző években.

Akik pedig annak idején kétségbe vonták, hogy az államháztartás tényleg eredményezni fogja a költségvetésben kimutatott pár ezer forintnyi felesleget, azok feleletül kapták a zárszámadásnak azt a tényét, hogy a felesleg valóságban ugyanannyi millió forint lett, mint a hány ezer előirányozva volt.

A költségvetés aktivitása és realitása ekként megállapított lévén, főfontosságú kérdés még az, hogy vajjon teljesíti e azokat a feladatokat, melyeket a magyar állam betölteni tartozik.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

A második élet

Irta: Vértessy Gyula.

— És ennek mi a mániája? — kérdeztem az orvostól, negyven öten év körüli, felpuffadt, sárga arcú emberre mutatva, a ki összeránczott homlokkal, karját a mellén keresztbe fonva, vizes tekintetű szemével merően nézve maga elé, komolyan üdögölt a kerüpadon, egymagában elvonulva a többi szerencsétlen betegtől.

— Ez a második életét várja! Különben csak érvünk oda, ő maga el fogja majd mondani az egész dolgát. Nézze már fel is állt. Jön felénk!

— Van szerencsém doktor ur! — kiálltotta az orvos felé, mográzva a kezét. — Hát még mindig azt hiszi, hogy bolond vagyok? — Dehogyan hiszem! Csak egy kissé beteg még. Ideges. Még gyógykezelnit kell! Vagy el akarja már menni? Nem jó dolga van itt? Mi baja?

— Semmi! Jól is érzem magam. Csak azt nem szeretném ha bolondnak tartanának. — Már hogy tartanánk! No de mulatassa ezt az urat, egy kissé megyek a betegekhez. Fél óra múlva itt leszek.

A doktor elment, az én emberem pedig mosolyogva a karomba fűzte a kar-

ját és odavezetett a padhoz, a melyen az imént ült.

— Ülünk le, úgy jobb beszélgetni. Igye-ni! Van fél óránk, az alatt épen elmondhatom a történetemet, ha ugyan ez érdekli önt.

— Hogyne érdekelné.

— Ugy, hiszen tudom, hogy ön nem az.

— Ön tudja? Én csak néha tudom.

Néha azt hiszem, hogy bizony én is bolond vagyok, mint a többi. Tudja Isten, hogy van? Külömben nekem az teljesen mindegy. Csak sokaig ne tartson. Mert kezdem unni a a várakozást.

— Mire vár f

— Mire? Hát a halálomra, hogy azután elkezdhessem a második életemet. Persze ön erről nem tud semmit! Ámbár nem is lehet ezt tudni, ezt csak hinni lehet. Nos hát én hiszek benne. Valami sugja a lelkemben, hogy úgy kell lenni, a hogy én hiszem. Meghalunk s azután feltámadunk. Kiki annak, a mi az első életében akart volna lenni. Persze, ez a második élet csak nekünk ér valamit, akik az első életet végig kinlódttuk és akik ebben nem lehattunk azok, a mik akartunk volna lenni.

A kik elérték a céljukat ebben az első életben, azok majd a másikkban fognak kinlódni és vergődni a nekik meg nem felelő helyzetben.

— És ez az igazság! Ez az életnek ama nagy igazságszolgáltatása, a melyben bizni kell. Csak hogy ezt az igazságszolgáltatást nem lehet siettetni.

A ki siettetni, az maga alatt vágja a fát. Az öngyilkosok a második életben is csak azok lesznek, a mik az elsőben voltak, büntetésből. Nem lehet akkor meghalni, a mikor akarunk, ha csak attól, el nem akarunk esni, a második élet gyönyörűségétől.

Hát ön mit vár a második életben?

— Mit? Hogy az lehessenek, s mi most nem lehettem. Nézzen végig uram. Ugy-e nem nézek ki valami ideálisán? Kővér vagyok, kicsi vagyok, a hangom recsegős, az arcom csunya. Nem csudálom, hogy kifütyöltek, mikor Romeót játszottam.

— Ön színész volt?

— Csak akartam lenni! De a második életben majd az leszek!

— Csak ezért akar még egyszer élni?

Gunyosan, lenézőleg pillantott rám:

— Sajnálom önt, ha ezt így kérdezi:

„csak ezért?” Ez nem „csak”, ez minden. De persze, magának fogalma sincs művészi álmakról, a teremtés gyönyöréről, a tapsokról, az igazi boldogságról. Ez nem „csak!” Ez az életnek legnagyobb boldogsága. De nekem nem adatott meg ebben az életben; meg kell kapnom hát a másikkban. Ez az igazság. És igazságnak kell lenni. Én hiszek, mert vallásos ember vagyok. Hiszek az Istenben, a ki maga az Igazság. És az igazság azt hozza magával, hogy senkiben se vesszen el a tehetség. Nekem is nagy művésznök kell lennem!

— Tehát ön uram mégis színész?

— Nem! Csak akartam lenni. De már

Nos, hát ebben a tekintetben is teljesen megnyugtató a helyzet, mert a költségvetés kivált az úgy nevezett kultúr-tárczáknál igazán olyan áldozatkészséget mutat, melyek határozottan felülmúlják a jelenlegi gazdasági viszonyokou alapult várakozásokat. S az állami élet egész vonalán továbbra is a legteljesebb mértékben teljesíti a költségvetés a konszolidáció, a megerősítés és nagygyáfejlesztés kívánalmait, követelményeit. Azok a tervek pedig, a melyeket Lukács László az exorzéjában előadott, mindenképpen alkalmasak arra, hogy a legjobb reménysegeket keltsék a fejlődés nyugodt, de bátor előbbrehaladása tekintetében.

Ditta.

Az orosz mozgalom. Urossov orosz hercege, a most kinevezett párisi orosz nagykövete, ki csak nemrégiben járt rendkívüli küldetésben Pekingben, távirati parancsot kapott hogy azonnal Szt. Pétervárra menjen. Mint a legjobb forrásból értnsülök, Urossov herceg Párisba javaslatokat fog magával vinni Francia- és Oroszországnak Kelet-Ázsiában való közös eljárására nézve.

Országgyűlés.

Budapest, decz. 17.

Poleczner Jenővel, tehát nyakkendő nélkül kezdődött a provizórium-javaslat mai tárgyalása. Kijelentette a kraváti nélkül való szegedi negyvennyolczas követ, hogy míg egy részről tárgyalagos lesz, másrésztől kérlelhetetlen,

— Inkább legyél kérlelhetetlen, mint tárgyalagos! buzdították a háta mögül Just Gyula pedig odatelepedett a hely legmagassabb ormára, hogy onnan éber szemmel őrködjék a közlekedés felett. A közlekedés meglehetősen funkcionált, elvtársai sűrűn helyeselték Poleczner, aki megfogadta a jó tanácsot és inkább kérlelhetetlen volt mint objektív. Kijelentette és bőségesen indokolta, hogy ezt a javaslatot sem lényegében, sem formájában nem fogadja el.

— Ez a kormány feláldozza a nemzet érdekeit, — tüzelt a szegedi követ — ezt a kormányt vád alá kellene helyezni.

elkéstem! Minden meg van bennem, hogy nagy művész legyek, csak hogy későn mertem neki fogni annak, hogy kiképezzem magam. A tehetséget elnyomta bennem a gyávaság. Az attól való félelem, hogy nem tudok megélni. Féltém a nyomoruságtól, az éhezéstől, a fázástól és nem mertem elmenni színésznek. Irnok voltam az egyik minisztériumban, aztán irodatiszt. Meleg szobám volt téletem, nyáron pedig négy heti szabadságom; fizetésem majdnem ezer forint, szóval uri módomban volt és ez tartott vissza attól mindig, hogy a lelkemre hallgassak. Pedig nem volt órája a napnak, mikor nem küzdöttem volna magammal:

— Hagyd itt, hagyd itt — menj a hová a lelked hív!

De nem tudom ott hagyni. Gyáva voltam. A dicsőséget eldobtam magamtól a mindennapi kenyérért. Pedig ha tudná, uram micsoda kinokat állottam ki, valahányszor a színházba mentem. Nem tudtam megállani, hogy ne menjek, pedig vértett a szívem, valahányszor másokat láttam játszani, mert éreztem, hogy én azokat a szerepeket jobban el tudnám játszani.

Ugy egy alaknak az életét úgy átérztem hogyha eljatszhattam volna a színpadon, okvetlen hatást érttem volna el. Nagy, óriási hatást! A legnagyobb művészek közt emlegettek volna. Ez egy szereppel talán bejárhattam volna a világot. Hir, dicsőség, szerelem.

Ez be hatott eléggé. Poleczner hát még vastagabrá fogta.

— Ez hazaárulás! dörögte, felemelt ökölrel. Ezzel az erőszóllammal azonban megjárta.

— Eláll! Eláll! csattant fel egyszerre a jobboldal és az ingerült felkiáltások vihara mint a hirtelen támadt nyári fergeteg, veszedelmesen, forrón söpört el a megriadt szónok feje felett. Csak egy pár ragaszkodó elvtárs sietett egy pár gyöngő éljennel a kissé „ellépett” szónok védelmére. A tiltakozás viharát csak az elnök erőlyes csöngetése némitotta el.

— A szónokot ezért a kifejezésért rendre utasítom! mondotta szigorúan Szilágyi Dezső.

— Helyes zugta a jobboldal — Innen-től kezdve azután valamivel simábbra fogta a mondanivalóját Poleczner Jenő. Csak arra kérte a kormányt, hogy — mondjon le.

A baloldal úgy érezte, hogy tartozik valami kárpótlással a szónokának az előbbi kellemetlenségeért és meghelyeselte, a mikor befejezte a beszédét.

— Apponyi Albert gróf mondotta a jegyző.

— Eljen Poleczner! Kedélyeskedett a szélső bal, úgy, hogy Apponyi gróf szótlannul állott. (Lám Poleczner se sejtette, hogy még ő Apponyi grófnak is köszönhet egy ovációzt.)

Csend lett azonban hamarosan. Közben a karzat is tökéletesen megtelt. Olyan lett mint egy virágos kert, tavaszi virzslásban.

— Félni kell — mondotta egy poétikus lelkű honatya, hogy ez a karzat — nem lesz akad hanem elrepül.

— Alaposan megvizsgálva ezt a törvényjavaslatot, — kezdte beszédét Apponyi Albert gróf — arra az eredményre jutottam...

— Hogy azt el kell venni, vágott közbe Endrey Gyula. Hentaller is megkoczkáztatott egy kis szofelhaborodást, de viszhang nem igen akaródzott rá támadni.

... Arra az eredményre jutottam — folytatta Apponyi gróf, — hogy azok, — a kik mereven ellenében foglaltak állást, sem az igazság, sem a politikai célszerűség alapján nem állhatnak.

— Ugy van! hangzott a jobboldalról, a nemzeti párt vezére pedig folytatta.

— Igaz meggyőződés az, hogy a vámtérlet közönsége méltányos feltételek mellett Magyarország jólétének fejlesztésére udvös hatást gyakorol.

Barátja vagyok tehát az ilyen vámközönségnek. Egyébként azt tartom, hogy ennek a közönségnek felbontása, nekünk súlyos, de csak átmeneti károkat okozna, míg Ausztria iparára végzetes csapást jelentene.

Ha pénz, virág és esők hullott volna az utamra; az újságok irtak volna rólam, az arczépeimet sóvárogva nézték volna és minden este hallottam volna a tapsokat! Oh, a taps! Uram, van önnek fogalma a legnagyobb gyönyörűségről? Ugy-e nincs? És nem érez ön valami csodálatos melegséget, ha arra gondol, hogy megtapsolják, ha arra gondol, hogy száz meg száz ember tombolva kiáltja az ön nevét, száz meg száz ember, a kinek ön a szívén tartja a kezét, a kiknek érzelmei fölött ön korlátlan ur, parancsoló hatalom, majdnem maga az isten?

Ugy-e nem érez? Boldog ember. És nem is akar érezni?

En akartam. És ezért lettem nyomorult ebben az életben. Mert későn akartam. Előbb a gyávaságom tartott fogva. A legszebb időmet ott töltöttem a nyomorult hivatalban, örökös küzdés között, hogy szabítsak e vele vagy sem, megpróbáljam-e a művészi pályára bizonytalanságát, vagy maradjak a biztos járomban? Maradtam. S mint az állat dolgoztam és busultam. Minden este, mikor a színházból kijöttem, elhatároztam, hogy másnapra otthagynom a hivatalomat és minden reggelre kelve, megint csak eszembe jutott, hogy a jövő hónap elsején nem tudnám kifizetni a lakásomat, el kellene adnom a ruháimat és nem tudnék miből megélni. Így maradtam azután nyomorult kishivatásnok. Én, a kiben teremtő láng-

— Akkor hát miért nem tart velünk! — kaptak ruhón a fejtegetéseibe a szélső-balról.

— Mert nem tarthatom hivatásomnak ártani egy velünk szövetséges viszonyban levő államnak. a nélkül, hogy ebből nekünk a legcsekélyebb hasznunk is volna, adta meg tüntent a választ, a többség zugó helyeslése között Apponyi gróf.

Az egész Ház osztatlan, nagy figyelem között fejtegette ezután a vámszövetség eszméjét és lényegét, — gazdag argumentálással érvelve a közjogi ellenzék kifogásai ellen.

— Ez a javaslat a mi önálló gazdasági rendelkezési jogunkat teljes mértékben éppen és érvényben tartja. Biztosítja nekünk, hogy független rendelkezési szabadságunk január elsejétől fogva ránk korlátlanul visszazáll, azzal tetszésünk szerint élhetünk. Az a rendelkezés pedig, hogy a kormány május 1-én egyezményes javaslattal lépjen elő, a 67-es törvény internációival nemhogy ellentétben nem áll, — hanem azoknak természetes, — logikus és egyedül helyes folyománya.

A baloldal kísérletet tett egy kis ellentmondásra, a többség erőlyes „Halljuk”-ja azonban hamarosan elnémitotta az okvetlenkedést.

— A formalizmus tulhajtásából eredő végzetes hiba volna az, — folytatta Apponyi gróf — ha a kormányt erőszakosan olyan intézkedések életbeléptetésére kényszerítenék, melyeket egyik ország se akar.

— Hoch! Hoch! sivitotta a szélsőbal, a mire a többség dörgő éljenzéssel felelt, Apponyi Albert gróf pedig egy darabig némán állt a kétfelől jövő, kétféle demonstráció között, éppen a mesgyén, a hol az „éljen” meg a „hoch” összetalálkoztak.

Az éljenzés maradt a győztes. Apponyi pedig folytatta:

— Szerződni Ausztriával, azt hiszem, e Ház minden tagja akar...

— En nem! — dörögött közbe harsogó derűtség között Thaly Kálmán, mire azután Apponyi megmagyarázta a vén kurucznek, hogy a szerződés még nem vámközösség; szerződésünk van Spanyolországgal is.

— No akkor jól van! — nyugodott belé a dologba a Rákóczi nagy kegyelője.

Beszéde végén így szólt Apponyi:

— Megindokoltam, miért kell e kérdésben azt az álláspontot elfoglalnom, a melyet elfoglalom. Ha el tudnám választani e kérdésben a kormány álláspontját a haza érdekeitől, készséggel segítném a kormány megbuktatását célzó törekvéseket.

— Tojástánc! sivitott közbe Endrey Gyula.

ész volt, a ki a legnagyobb színész lehettem volna, és másoltam és aktákat szamoztam! És ott száradt el az ifjuságom a sötét alacsony, dohos szobákban! Ott taplósodott el a lelkem lassankint! Megvénültem, meghiztam és a hangomat tönkretette a sok olesó, rozsdóhány, meg a pálinka! Mert később már inni kezdtem. Jó az ital, ha az ember felejteni akar, illetőleg, ha nem akar rá gondolni valamire! De egyszer mégis csak újra rá gondoltam. Most történt amult télen. Nem tudtam magamnak tovább parancsolni. A vagy végre is kitört. Megtanultam Rómeó szerepét. Milyen jól tudtam! És úgy elképzelen magamban, hogy milyen átérzve tudok beszélni! Azt hittem, hogy a lelkem lesz benne a szavakban. Itt Pesten persze hol játszhattam volna el! Szabadságot kértem el s lementem a szülővárosomba. Ott épp akkor volt valami színésztársaság. Nagy plakátokon hirdették: „Városunk kitűnő fia stb. fel fog lépni Rómeó-ban.” Fel is léptem. Kifütyöltek. Jó, hogy meg nem vertek! Igazuk volt! Ilyen Rómeó Elhizott, vén rőcsögő hangu!

De majd a második életben! Ha fiatalon délezegen eljatszhattam, azzal a tehetséggel, a mely most már összetört bennem, de a mely akkor ifju, erős és hatalmas lesz újra.

Mert annak kell lenni! Az isten igazságos s nem engedheti azt, hogy valakiben lassankint így meghaljon a tehetség, a gyávaság

Apponyi
— Ninc
képviselő ur,
vagyok mai
és soha se
tencióim tisz
A nemz
rey Gyula pe
— Ama
lyek oda át
háru a dicső
ven megmar
nél, rendithe
nak és a mo
Ezt a k
solta, a mint
ponyi beszéd
oldal számos
Öt perc
szélsőbali h
czitálgatták
vetkezett. A
fiskálisa ma
maga melle
mind a kettő
röviden.
Ez ugy
történt, hogy
mellé, gratu
ezig együtt
elnök vissza
Nagy
val érvelt
rencsésen k

Bu

Midőn

történt meg
den köréibe
a korona u
korona aká
a kőburgit
hogy becs
Ferdinánd
esett választ
ismerni, ho
ha valaki a
portálója és
és olyan né
sok százéve
összes jótél
ket és elter
műveltsége
szerzett.
Ferdin

magas mis
gária az ő

miatt, min
hogy ezt a
Jogom van
S ő, a ki
hogy azt a
világnak.
mert belém
jem ott ha
tételt szol
hitben mo

— H
— H

Mogjelent
— A
szel, mert
érte. Csak
ne kövess
is az lesz
várakozik,
a mi az
mindenk
érdemli.

— É
volt? — k

— A
és vége le
meggyőző
Az o

Apponyi arezát elfutotta a láng.
— Nincs itt szó tojástánczról, tisztelt képviselő ur, mondotta izgatott hangon. Nem vagyok mai gyerek! Huszonöt éve allok itt és soha se adtam rá jogot, hogy valaki intenczióm tisztaságát gyanúsítani merje!

A nemzeti párt éljenzett és tapsolt, Ender Gyula pedig egy árva szót se szólt többet.
— Ama surlódásokkal szemben, a melyek oda át felszínre jöttek, Magyarországra hátrul a dicsőséges történelmi feladat, hogy híven megmaradva az alkotmány rendelkezésénél, rendíthetetlen támasza legyen a dinasztának és a monarchia nagyhatalmi támaszának.

Ezt a kijelentést a jobboldal is megtapsolta, a mint megújult ez a nagy óváció Apponyi beszédének befejeztével, mikor a jobboldal számos előkelő tagja is meggratulálta. Ot percz szünet után, — a mely alatt a szélsőbali honatyák nagy igyekezettel kapacitálták saját magukat — Barta Ödön következett. A Kossuthék gördülékeny szavú fiskálisa maga elé rakott egy csomó papirost, maga mellé pedig egy üveg Selters-vizet; mind a kettő bizonyosság rá, hogy — nem adja röviden.

Ez ugyan nem történt meg; Eközben történt, hogy Bánffy báró odaült Apponyi mellé, gratulált neki a beszédéhez és pár perczig együtt beszélgettek. Azután a miniszterelnök visszament a helyére.

Nagy tüzzel és meglehetősen rabulisztikával érvelt Barta Ödön a javaslat ellen. Szerencsésen ki is beszélte a mai ülést.

Bulgária a jelenben.

Midőn Ferdinánd a Bulgária fejedelmévé történt megválasztást elfogadta, Európa minden köreiből hallani lehetett a kérdést, vajjon a korona után való vágyódás, legyen az a korona akármilyen kicsiny, vezette-e Szófiába a kóburgit? Semmi esetre sem lehet tagadni, hogy becsvágyból eredtek az okok, melyek Ferdinánd fejedelmet arra birták, hogy a reá esett választást elfogadja. Amde azt is el kell ismerni, hogy magasztos és nemes feladat az, ha valaki az európai kultúra és civilizáció portálójá és közvetítője a balkáni félszigeten és olyan népek, mely alig szabadult fel a sok százéves rabszolgaság alól, megviszi az összes jótékony és humanitárius intézményeket és elterjeszti közte azt a tudományt és műveltséget, melyet a Nyugat már rég megszerzett.

Ferdinánd fejedelem vállalkozott erre a magas misszióra és a haladás, melyet Bulgária az ő kormányzata alatt az igazgatás min-

den ágában felmutathat, nem tűz semmi kétséget, hogy ez a kulturmisszió sikerülni fog. E misszió viselőjének ritka szellemi képessége, kitartása és kormányzási művészete elég biztosítékot nyújt a törekvő fejedelemség jövőjére nézve.

Aki némileg ismeri a pártviszály és vizszavonás által feldult országot, az intranzigens vezérek izzó szenvedélyvel viselt guerilla harczát és figyelembe veszi a féktelen szabadságot, melyet Bulgária alkotmánya, Donukoff Korsakoff hírhedt keresztelési ajándéka, az új szülött fejedelemség polgárainak adott, az méltányolni fogja azt a szakadatlan erőmésztő munkát, mely a mindennap szaporodó nehézségek leküzdéséhez és a számtalan akadály elhárításához kellett, melyek a magasztos feladat keresztülvitelének ellene álltak.

Ferdinánd fejedelem trónralépése óta egy pillanatra sem tévesztette szem elől a kitűzött célt, nagy kitartással és még nagyobb önmegtagadással munkálkodott országa politikai és gazdasági megerősödésén. Uralkodása első napjait az ország és emberek tanulmányozására használta és célzatos, részrehajlatlan eljárása, számtalan jótékony és nagylelkű cselekedete által megtudta nyerni a bolgárok ragaszkodását. Tehát nem vesztegette el idejét, hanem ellenkezőleg megtanulta az uralkodást és jogos büszkeséggel tekinthet vissza uralkodásának első évtizedére.

Ha a belső ügyekben elért eredményeket minden várakozáson felül kedvezőnek kell nevezni, úgy a kifelé elért vívmányokat fényesnek kell mondani. A fejedelem elismerése az európai kabinetek által történelmi fontosságú és Bulgária jövőjére nagy horderővel bíró tény.

Az az utolsó időben terjesztett gondolat hogy a fejedelem, hálából elismeréséért, Oroszország karjaiba veti magát, mindeddig teljesen tévesnek bizonyult. Csak naiv lelkek és kopott politikusok hihették komolyan e gondolat kivitelét. A bolgároknak eszük ágában sincs a török igát az oroszral elesterelni, még kevésbbé várják a fejedelmétől, hogy Oroszország kegyének megszerzése végett lemondjon magas és nemes feladatáról. Ha a fejedelem az úgynevezett russzofileket bizonyos kímélettel kezeli és a Stambuloff-éra erőszakoskodásait elítéli, ez nem jelenti a bekanyarodást az orosz politikába, hanem egyszerűen a fejedelem ha-

zaszeretetének és igazságérzetének tulajdonítandó.

További nem csekély vívmány az a rendkívül barátságos viszony, amely Abdul Hamid szultán és Ferdinánd fejedelem közt uralkodik és a mely a legpregnansabb kifejezésre jutott abban a fogadásban, melyet a folyó év május havában rendezett a Yildiz-kioszkban Ferdinánd fejedelemnek Abdul Hamid.

A padisah Ferdinánd fejedelmet nem úgy fogadta, mint hűbéresét, hanem mint független uralkodót; valóban királyi tiszteletet tanúsított iránta és teljes bizalmával ajándékozta meg.

Bulgária helyzete tehát Ferdinánd fejedelem célzatos uralkodása alatt úgy befel, mint kifelé tökéletesen kielégítőnek látszik és a fejedelemség békés fejlődése és erősödése biztos garancia arra nézve, hogy a keleti kérdés majdan elkövetkezendő megoldásánál Bulgária domináló tényező fog képezni, melyet e nehéz feladat megoldásánál nemcsak hogy figyelmen kívül hagyni nem szabad, hanem a melynek igen fontos szerep jut a számvetés körül.

Daudet Alfonz.

Zola mellett a legnagyobb francia regényíró: Daudet Alfonz, tegnap este ösvenhét éves korában meghalt. Váratlanul, orgyilkos módon támadta és ölte meg a halál. Övével vacsoránál ült, talán vidáman beszélgetett, talán regényterveken törte örökké munkás agyát, a midőn szíve nagyot dobbant, lélekzetvétele elakadt és meghalt bucsu és haldoklás nélkül. Talán jobb, hogy úgy történt, hozzákészülés nélkül, mert nagyon érzékeny ember volt. A francia irodalom legnagyobb büszkeségét vesztette el benne. Daudet-t azonban úgy ismerik világszerte a mint még a nagy francia írók közül is csak keveset. A Zola sikerei lármásabbak, könyveinek megjelenése szenzáció, de hatása nem olyan mély és nem olyan tartós. A magyar olvasóközönség jól ismeri mindkettőjüket és alig csalódunk ha azt hisszük, hogy nálunk a rokonszenvesebb, az olvasottabb Daudet. Érzékenysége, gyöngédsége megvesztegető csáb az ifjúságnak és az asszonyoknak.

Ebből a szempontból a világirodalom nagyjai közül Daudet leginkább Dickenshez hasonlítható. Szellemük egyébként is tökéletességében és fogyatkozásokban egyaránt rokon. Egyikük sem mély és megháborodott lélek; mind a kettőjükben van egy kevés nem bántó, nem ríktó művészpóz; mind a ketten szeretik, ha az olvasó csöndes, megnyugtató szeretik a fakad könyvük mellett; mind a kettőjükben kiapadhatatlan vénája lappong a bohó vidámságnak; mind a ketten ebből formálják legremekőbb munkájukat, holott mind a ketten a csöndes, elmélázó, rezignáló emberekhez tartoznak.

A francia irodalom ebben a században sok nagy regényíró mutathat föl. A század első felében az idősebb Dumas és Sue a legnevesebbek. Két nagy kartársuk, a kiket a mai regényírás törvényhozóknak tart: Stendhal és Balzac híres nevek, de nem olyan olvasott írók. A regényírás azonban a Stendhal és Balzac hagyományain fejtett, a regényből a viszonyok és a jellemek rajza mindinkább kiküszöbölő a sok százu, lélekzetvétele nélkül szágódó cselekvényt, a csodás kalandokat szárazon és vizen. Annak a regényíró-iskolának, a melyhez Daudet és Zola is tartoznak

miatt, mint bennem. Kárpótolnia kell azért, hogy ezt az első életet így nyomorgom végig. Jogom van követelni, mert tehetségem van. S ő, a ki igazságos, ő módot fog nyújtani, hogy azt a tehetségemet megmutathassam a világnak. Ott tett tönkre ezen az életen át, mert belém oltotta a gyávaságot, hogy ne merjem ott hagyni a hivatalomat, neki kell elég tételt szolgáltatni a másik életben! Ebben a hitben most már nyugodtan élek.

— Honnan tudja, hogy ez így lesz?
— Honnan? Onnan, hogy ő mondta! Megjelent előttem és beszélt:

— A második életben nagy művész leszel, mert ebben az életben sokat szenvedtet érte. Csak légy türellemmel. De öngyilkosságot ne kövess el, mert akkor a második élettedben is az leszel, a mi most voltál! De a ki tűr és várakozik, az a második életben azzá lesz a mi az elsőben akart lenni. — Egyszer mindenkinek boldognak kell lenni, a ki megérdemli.

— És a ki már ebben az életben boldog volt? — kérdeztem tőle.

— Arra nem vár második élet. Meghal és vége lesz! — felelte a szegény örült teljes meggyőződéssel.

Az orvos visszajött és elbucszunk tőle.

— Meddig élek még? — kérdezte a doktortól.

— Remélem, hogy nem sokáig, — felelte az.

— Istem, csak úgy lenne — fohászodott fel a szegény ember.

— Érdekes eset — mondta később a doktor. — Más elmebajos az ő fántáziáit valószínűnek látja, ez pedig csak várja azok megvalósulását. A mit elmesél, az mind igaz, csak az örültség, a miben hisz. Sőt még az is igaz lehet, hogy volt színészi tehetsége, de ez a tehetség nem fejlődhetett benne a külső körülmények miatt. Különbözik nem sokáig viszi már. A paralyzisnak meglehetősen előrehaladott fokán van.

— S milyen boldogság vár erre a halál perczében!

— Igen, mennél jobban közeledik a halálához, annál boldogabb lesz!

S azóta sokszor megirigyelem ezt az ombert és sokszor az eszembe jut, hogy milyen jó lenne nekünk mindnyájunknak, a kik boldogtalanok vagyunk, hinni abban a második életben.

— mert a két nagy regényíró szellemében több a rokonság, mint a mennyit ugy hevenyében elképzelnék; a törvényhozója mai napig Flaubert, a ki közvetlen tanítványa volt Stendhalnak és Balzakkak.

Daudet regényeit regényeit rendszeresen dramatizálva a színpadra vitte, a mi nevét és művészetét a könyveknél szélesebb körben tette ismeretessé. Nem minden regénye volt jó drámatárgy s ha az irodalomban érték csalódások és keserőségek, úgy azokat bukott vagy nem sikerült drámáinak köszönhetette. A siker a hírnév sok ideig, szinte husz esztendeig, kérette magát, a míg állandóan hozzászegődött. Irt szép és gyöngéd verseket, bajos és romantikus históriákat a dél-francia életből, a melyeket később, a mikor már híres ember volt, szebbeknek találtak, mint akkor, a midőn még ismeretlenül döngötte a halhatatlanság kapuját Bár a makacs harcz a sikerért, a névért hosszan tartott, mégis fiatalon kapott világhírnévre és husz esztendeig élvezte azt Nevét az Ifjabb Framont és idősb Risler czimű regényével alapította meg a hetvenes évek derekán, a melyet a francia akadémia meg is koszoruzott. Azóta minden egyes újabb regénye nemcsak a francia, de a világirodalomban is eseményszámba ment. Hagyatéka, a melylyel ha nem is remek, de közel áll a remekhez és egyben másban megüti a remekség mértékét.

A nagy nevekben gazdag francia irodalmat gazdagabbá tette egy ragyogó névvel és egy zarándokhelylyel az amugy is gazdag Pantheont!

*
Párisból táviratozzák nekünk:

Daudet Alfonz halála fájdalmasan lepte meg egész Párist. A nagy író szívveljáró következtében egészen hirtelen halt meg. Daudet már évek óta betegeskedett, de állapota az utóbbi időben jelentékenyen javult és éppen tegnap föltűnően jól volt. Daudet családjával vacsoránál ült, midőn egyszerre ezzel a kiáltással: Nem tudom, mi bajom van! összerogyott és meghalt.

A kismajtényiak sajtópere.

— Esküdtszéki végtárgyalás. —

— Saját tudósítónktól. —

Deb. eczen, decz. 18.

A Nagykárolyban heten kint megjelenő Szathmármegyei közlöny 1897. évi június 13-án megjelent számában a nyiltér rovatban: **Jellemes egyházai** címmel ellátott közlemény jelent meg Jeremiás Mór aláírással.

A közlemény erősen megtámadta Nagy János kismajtényi ev. ref. egyház kuráturát. E miatt Nagy János rögtön feljelentést tett az inkriminált cikk szerzője ellen, és így került az ügy a debreczeni esküdtszék elé.

A ma lefolyt végtárgyalásról tudósítók a következőkben számol be.

Reggel 10 óra felé már majdnem együtt voltak a behívott esküdték, kik közül a sorolás után következőképen alakították meg az esküdtszéket: **Liska** a Nándor, **Márk Endre**, **Baum Miska**, **Balogh Ferencz**, **Tarbay Ferencz**, **Hutflész Kázmér**, **Kardos László**, **Serli Ede**, **Szedlák József**, dr. **Tüdös János**, **Szucs Kálmán** és dr. **Irinyi István**. Pótesküdték dr. **Baczonyi Lajos** és **Bárdos Géza** lettek.

A törvényszék pontban 10 órakor lépett a terembe és **Igyartó Sándor** elnök megnyitotta a tárgyalást. Szavazó bírák: **Szöke István** és **Hoffmann József** kir. törvényszéki bírák voltak. Jegyző **Gallánffy La-**

jos. A vádlottat **Jeremiás Mór** dr. **Bakon** y **Samu** védte. A magán panaszost dr. **Papp Géza** nagykárolyi ügyvéd képviselte.

A tárgyalás elején az elnök felkérte a feleket, hogy nyilatkozzanak a felől, — hogy **fenn tartják-e** a vádat? és hogy van valami — előzetes előadni valójuk. A felek ragaszkodnak a tárgyalás megkezdéséhez, a panaszt fenttartják.

A vádlott előadta, hogy a megjelent és a tárgyalás folyamán felolvasott inkriminált cikket írta és ezért a felelőséget a törvény előtt is elvállalja.

Az előzményre nézve előadja, hogy volt Kis-majtényban egy táncmulatság, melyre ő is mint a falu kecskemérei hivatalos volt. De este a mint beakart menni a mulatságba Nagy János kifogásokat tett ellene, sőt az egy korona belépti díjat — mit Jeremiás már befizetett — a kurátor vissza is dobta. Ezt Jeremiás formaliter kidobásnak vette és rája nézve sértésért nagyon felháborodott és ekkor írta ezt a cikket, mely állítólag becsületsértést és rágalmazást foglal a kismajtényi kurátor ellen.

Ezután a beidezett 3 tanu kihallgatása következett, kik becsületes, jellemes embernek ismerik Nagy János kurátort. Majd felolvasta az elnök a kismajtényi ev. ref. egyház presbyterének a fegyelmi határozatát, mely tisztességes és hivatalát lelkiismeretesen vezető embernek ismeri a kurátort.

Miután a felek semmit sem óhajtottak felolvasatni, a perbeszédre került a sor Dr. Papp János magánvádló előadja, hogy hiányzik a közleményben az igazság. Egyszerű összeszólalkozás merült fel a kurátor és a vádlott között és ebből még nem meríthetett jogot a vádlott arra, hogy ily fulmináns módon meghurezolja a kismajtényi derék kecsületes kurátort. Miután a közlemény valótlán, a panaszos a kihallgatott erkölcsi tanuk állítása szerint tisztességes, becsületes ember, kéri az esküdtéket, hogy a panaszos meghurezolt becsületét adják vissza és a vádlottat bűnösnek kimondásat.

Ezután dr. **Bakon** y **Samu** állott fel szólásra és terjesztette elő szép védő beszédjét. A tárgy kisszerűségénél fogva nem terjeszkedik ki a közlemény megjelenését megelőző körülményekre, csupán arra az egyre mely ténybeli állítás a panaszos nyilatkozatával is megerősítve van, hogy a védence fiatal — alig 20 éves — ember a lehető legnagyobb meg szégyenítésnek esett áldozatul, akkor a midőn a panaszos a védence által befizetni kívánt s jótékony célra szolgáló beléptidíjat visszadobta. A vádlott a maga falusi gavalériájában megsértett önértetének meggyugvást szerzendő, közzétette a hírlapi közleményt, de sérteni nem akart. Az esküdték igazság szeretetére appellál, mely a vádlottat bűnösnek kimondani nem fogja.

Az elnök ezután röviden ismertette a tényállást az esküdtéknek 5 kérdést tett fel. Az esküdtéknek 1/2 órai tanácskozás után a feltett kérdésekre a következő verdickt hozták.

A megjelent közlemény foglal-e rágalmazást?

2 igen 10 nem.

Tartalmaz a cikk becsületsértést?

8 igen 4 nem.

Szerzője-e a vádlott?

12 igen.

Vétkes-e a vádlott rágalmazásban?

3 igen 9 nem.

Vétkes-e becsületsértésben?

9 igen 3 nem.

Az esküdték verdicktje a vádlottat 9 igennel 3 ellenében bűnösnek találta becsületsértésben. Ezután a törvényszék rövid tanácskozás után **Jeremiás Mór** 40 frt fő és 10 frt mellék büntetésre ítélte.

SZINHÁZ.

* **Tiszt urak a zádában.** Örömmel telve mentünk, tegnap este a színházba, örültünk tiszta szívünkben, hogy viszont láthatjuk a büvös hangu vendég művésznöket **L. K o-**

m á r o m y Mariskát, ki már annyira össze van fűzve debreczeni színházzal, hogy nála nélkül sikerült operett előadást nem is képzelünk. Mert ennek az Istenáldott művésznöknek csak meg kell szállania és akkor mi mindnyájan az ő gyönyörtárasztó hangjának és kellemes játékának a rabjai vagyunk. Tegnap este **V ar n e y** remek operettjében **Tiszturak** a zárdában került színre zsufelt ház előtt. — Az előadásról általánosságban az a megjegyezni valónk, hogy a prózai része a darabnak nagyon vontatott, döcögős volt. De ezt a hibát helyrehozták a sikerült énekpartik. **L. K o m á r o m y** Mariska a mi vendégművésznök **L o u i s** szerepét játszotta sok kedvességgel és elevenséggel. Énekszámai valahányszor elhangzottak mindig riadó taps, kitörő lelkesedés fogadta, mindaddig míg kedves dalait meg nem ismételte. Mily üdőség, mily könnyedség. Valóban bámultuk dalain. Igy csak a fülemile énekel. — Az est sikere az övé volt. Üsztozkodott e sikerben **F. Kál** la y **Lujza** és **S o r f ö z y Zseni** is, kik kellemes éneklésükkel emelték az előadás sikerét. Elismeréssel kell szólani **B é k é s s y** ről kinek úgy játéka mint különösen zemek énekszámai nem maradtak hatás nélkül. — **K a r a c s** tegnap este kitűnően volt disponálva. Hangja igen tisztán csengett s **Békés** syvel énekelte duettjei pompásan sikerültek. **Bridin** abbé **S z i k l a y** mutatta be igen sikerült alakításban. **L o c s a r e k n é** a megszokott pompás játékával nagy élvezetet nyújtott. Ez alkalommal is meg kell dicserni a kart és **Z n o j e m s z k i t** a karmestert, ki pálcájával dirigálva az énekeseket a sikerből bizonyos perczentet joggal kívánhat magának.

* **A zsidónő.** Mig a debreczeni színházban a „diplomás kisasszonyok“ izgatják és a „brüszszeli vérfürdő“ rémiti a közönséget, az alatt egy másik vidéki színházban, a kolozsváriiban nemesebb szórakozást nyújtó, magasabb igényeket kielégítő előadások folynak. Több nagy opera után, ma este a **Z z i d ó n ő** kerül színre. Mint egyik kolozsvári lap tegnap számában olvassuk: A „Zsidónő“ operából tegnap délelőtt tartották meg a főpróbát. **Haj** j a w y gyönyörű dalművének czimzerepe egyike lesz **B. R u z s i n s z k y** Ilona legkiválóbb szerepeinek, nemkülönbén bravuros szerepe **Eleázár M e z e i** tenoristának. A holnapi előadásra nagy érdeklődés nyilvánul mindenfelől s énekesink ambícióval készülnek operai szereplésükre. Az opera páros bérletben meg ye l ő s z ö r.

NAPI HIREK.

Debreczen, decz. 18.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— december 17. —

Ködös, — Enyhe. — Ejjel fagy.

A Csokonai kör felolvasó estélye.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz, 18.

A mi kitűnő közművelődési körünk a Csokonai-kör tegnap délután 5 órakor tartotta meg a télen második felolvasó estélyét a vároháza nagytermében.

Ünnepélyessé tette e felolvasó estélyt a nagy természet zsufolásig megtöltött díszes

közönség, élvezé-
állított program

Dr. **K á r** fiatal, tudós tanú olvasó asztalnán a nagy aró k den tekintetben fel. — Jogi s a házasság i z önség egy cse K é r é s z y d fejeztével lelke mazta.

J á n o s és nagyon sze vasott fel az ut gyönyörűséget felhangzott tap ményei közül tünk el, egy r

Tánczoltat
Ott áll a r
S hab mil
Összöb s

Jól véd a
De haszta
Nincs a k
Csuf ferg

Mért jár
Rongyokt
Borzas fe
Azt várja

Kis teste
Es ő vid
Meg nem
Ilyen vag

A progr
felolvasása k
bejött akadá

Az utol
szép ünnepé
vezetőségi h
két vig nótá
ezek már ne
sek ügyesek
szívhez szól
bennük. Ha
esinos népd
tisztá cseaga
rüen énekel
ezigánprimá
rettel szolgál
teljes volt.

A szer
nyen vissza
népdalai kö

Kit

Kit

Oly

Eng

Nin

Gön

Hüt

Sir

Iste

Na

Hir

Me

Ha

Ro

Tü

Ha

„M

nagytekin

messze vi

d. u. 2 ór

nem háro

óta lassar

részt a k

tevékeny,

váratlanu

okozott. I

eszított és

kocsisétá,

kioltotta

ért anny

dr. Cs i

közönség, élvezetessé pedig a kitünően összeállított program.

Dr. Kérészy Zoltán jogakadémiánk fiatal, tudós tanára jelent meg elsőnek a felolvasó asztalnál s „A házasság a régi magyaroknál” czimén érdekes és minden tekintetben tanulságos munkát olvasott fel. — Jogi szempontból fejtegette a házasság intézményét s a közönség egy cseppet sem tartotta unalmasnak Kérészy dr. előadását, sőt a felolvasás befejeztével lelkes tapsal és éljenzéssel jutalmazta.

Jánosy Zoltán a mi előttünk ismert és nagyon szeretett poéta költeményeiből olvasott fel azután néhányat. Jánosy igazi gyönyörűséget szerzett a közönségnek, a mi a felhangzott tapsokból leginkább kitűnt. Költeményei közül egyet karácsonyi számunkra tettünk el, egy másikat pedig itt közlünk:

A cigányka.

Tánczoltat a szélvész hófellegetek
Ott áll a multság az utca felett.
S hab mily zene harsog! Ki hallja szavát,
Összéb szorul azon a téli kabát.

Jól véd a meleg prém nőket s urakat,
De hasztalanul int fényes kirakat:
Nincs a ki megálljon, mindenki siet
Csuf fergeteg! föld nem látja ilyet!

Mért jár a hidegben nem kérdezik ám
Rongyokba, meztláb apróka cigány?
Borzas feji, vékony-dongáju gyerek
Az várja, ki nézi: mingyárt pityereg.

Kis teste arnyokból barnulva kinéz:
És ő vitorán fut, közben füttyörész:
Meg nem törí éhség, fagy, semmi hiány
Ilyen vagyok én is, te sarju — cigány!

A program szerint S. S. z a b ó József felolvasása következett volna, ez azonban közbejött akadályok miatt elmaradt.

Az utolsó szám koronája volt a tegnapi szép ünnepélynek. Szántó Sándor üzletvezetőségi hivatalnok énekel két szomorú és két vig notát Dóczy Józseftől, a kinek ezek már nem első sikerült népdalai. A versek ügyesek és jól gördülnek, a nóták pedig szívhez szólóak és sok eredetiség csillan meg bennük. Ha hozzávesszük, hogy Dóczy és csinos népdalait Szántó Sándor kellemes tiszta cseanggű szép tenor hangján gyönyörűen énekelte, ehhez pedig Rácz Károly kiváló orgánprimásunk és bandája remek zenekisérettel szolgált, akkor belátjuk, hogy a siker teljes volt.

A szerzőt zajosan tapsolták, de ő szerényen visszahúzódott az olismerés elől. Dóczy népdalait közül ez egyet közöljük.

Kit gyászol a fecske madár . . .

Kit gyászol a fecskemadár?
Olyan busan mért csicsereg az ágon?
Engem gyászol, engem sirat.
Nincs én nálam árva és nagy világon!
Göndörhaju szép szeretőm
Hütlenn lett, elszertették én tőlem
Sirass, sirass fecskemadár!
Isten tudj mi lesz most már belőlem!

Nagy a világ! — Elbujdosom,
Hirt sem hállasz csalfa babám felőlem.
Megöl engem a szerelem.
Ha meghalok fecske legyen belőlem.
Rozmaringos ablakodban
Türed meg babám szomorú kis fészkeket
Hadd kérdezzem reggel este:
„Mért öld meg hűséges szívemet,!”

— ja.

Berger Henrik.

A debreczeni kereskedő világnak nagytekintélyű városszerte tisztelt, szeretett, messze vidéken ismert alakja hunyt el tegnap d. u. 2 órakor: Berger Henrik. Bár csaknem három év óta betegeskedik, s a tavasz óta lassan öltő rák-betegsége miatt nem vett részt a közélet mozgalmában, melynek olyan tevékeny, hasznos tagja volt, — halála mégis váratlanul jött és mindenütt fájó meglepetést okozott. Hiszen még tegnap délelőtt is kikocsizott és d. u. is készült megtenni szokásos kocsisétáját, midőn egy hirtelen jött szélhűdés kioltotta nemes életét, melynek megmentéséért annyit fáradoztak dr. Popper Alajos és dr. Csikos Sándor orvosok. — Berger

Henrik alelnöke volt a termény- és áruaktár részvénytársaságnak; ülnöke a váltótörvény-széknek, váltóbírája az O. M. bank debreczeni fiók intézetének; tagja a városi törvényhatóságnak, közigazgatási, színházi bizottságnak. Nemcsak mint kereskedő, de mint gazda is a legjobbak közé tartozott és egyik leghasznosabb választmányi tagját tisztelte benne a debreczeni gazdasági egyesület. Halálát kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja. Temetése vasárnap d. e. 10 órakor lesz. Felette Krausz Vilmos főrabbi mond gyászbeszédet.

A család a mély gyász alkalmából a következő gyászjelentést adta ki:

Bánatos szívvel tudatjuk BERGER HENRIK Debreczen sz. kir. város polgára, törvényhatósági bizottsági — és közigazgatási bizottsági tagjának stb. stb. áldásos élete 69 ik boldog házassága 41-ik évében, f. hó 17-én délután két órakor, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei folyó hó 19 én vasárnap délelőtt 10 órakor fognak Széchenyi utca 1771-ik számú házuktól az izraelita sirkertbe örök nyugalomra kísértetni. Debreczen, 1897. December 17-én. Béka poraira! Özv. Berger Henrikné, sz. Hartstein Hermína neje. Berger Vilmos, Berger Jenő, Dr. Berger Andor, Berger Ilka férj. Berger Mórné, Berger Margit gyermekek. Berger Vilmosné sz. Fried Margit Berger Jenőné, sz. Fischbein Mária, menyek. Berger Mór vő. Berger Imre, Laczi, István, Gábor, unokák. Özv. Hartstein Sámuelné szül. Lichtmann Babetta napa. Berger Benjámin, Özv. Propper Ferenczné, szül. Berger Mária, testvérek. Dr. Popper Alajosné szül. Hartstein Róza mint sógornő. Dr. Popper Alajos, mint sógor. Az összes rokonok nevében is. — A temetést Gebauer temetkezési intézete rendezi.

— Isteni isztelek. December 19-én vasárnap az ev. ref. templomokban a következők fognak predikálni. A nagytemplomban Bélye Lajos s. lelkész, a kistemplomban Dicsőfi József lelkész, a Kossuth utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az iszapólytemplomban: Mitrovics Gyula lelkész. Nagy és kis templomban úrvacsora osztás. — A római katolikus templomban reggel 6 órakor rote Dr. Wolaffka Nándor, 7 órai misét Hamernyik Sándor, 8 órakor kegyesrendű, 9 órai misét Molnár Kálmán tartja, szentbeszédet Hamernyik Sándor, 1/2 12 órakor Kovács Márk, litániát tart Kovács Márk, rózsafüzér és ker. tanítást Dr. Wolaffka Nándor tartja. Az ágost. hitv. ev. templomban délelőtt 10 órakor Hajás Lajos s. lelkész tart isteni iszteleket.

— Az ügyvédi kamarából. A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Elek David szolnoki ügyvéd elhalálása következtében a nevjegyzékből kitoröltetvén, irodája részére godnokol Berki József szolnoki ügyvéd rendeltetett ki.

— Az új anyakönyvvezető kinevezése. A hivatalos lap tegnapi száma közli az új debreczeni állami anyakönyvvezető kinevezését és pedig a következőképen: A belügyminiszter a debreczeni kerületbe anyakönyvvezetővé Oláh Imre tb. főszolgabíró nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— Gallovich Jenő kötete Gallovich Jenő volt debreczeni hírpapír az ismert párbajhős egy elbeszélés kötetével lép a közönség elé. A kötet Pécsen jelenik meg, hol az írója, mint honvéd hadapród tiszthelyettes szolgált. Erre vonatkozólag Gallovich Jenőtől ma a következő előfizetési felhívást vettük. Előfizetési felhívás Gallovich Jenő Pécsi berek című kötetére. Elbeszélések. A pécsi irodalmi és könyvnyomdai részvénytársaság irodalmi és könyvnyomdai részvénytársaság kiadása. Ezen czimén egy kötetet adok ki mely a különféle napilapokban szétszórva megjelent elbeszéléseket fogja tartalmazni. — Egy kötet ára 2 frt. Az előfizetési pénzek a Pécsi Irodalmi és Könyvnyomdai Rész-

vénytársaság” czimére küldendők. Gyűjtőknek 10 előfizető után 1 tiszteletpéldány.

— Hangverseny a Margitfürdőben. A eskir. 39. gyalog ezred zenekara által f. évi december hó 19-én a Margit-fürdő disztermében tartandó hangverseny műsora. 1. Nyitány „A szerelmes szarka” Rossinittól. 2. „Északi magasság” Polka f. Kralltól. 3. a) „A földön az én menyországom, dal kűrre. Neumantól. — b) „Menuett” Boccerinitől. 4. Kivánatra, „Mindég vagy soha” walzer keringő Waldtenföltől. 5. Kivánatra, „H. Magyar Rapsodia” Lisztől. 6. „Nótréfa” Polka mazur Krausától. 7. Reminiscencen „A cigánybáró” operettből Srtausztól. 8. „A szép bécsi nő”, gyors polka Gleisnertől. Kezdeté délután 4 órakor, vége este 6 órakor.

x „Hangulatok” lesz a czime Bartha Miklós könyvének, mely a könyvpiacon karácsonykor fog megjelenni. Ez a könyv negyven darab prózában írt költeményt foglal magában ily czimek alatt: Virrasztás, A nő, Könyvművés, Cäsar győz, Ósapánk, Biróság előtt, Ki a hibás, Az árva, Tapasztalás, Verőfény, Télen, A magának való, Jutalom, Virgasz, A holnap, A szerencsétlen, A halál, Megváltás, Teplomban, A költő sorsa, A költő hivatása, Elvétel, Pásztortűz, Emlékezet, Otthon, Földelzeten, Az árnykép stb. A ki Bartha vezércikkeit ismeri, az fogalmat alkothat magának arról, hogy mily nyelvezettel mily szingazdag festéssel és mily elragadó fantáziával vannak megírva ezek a költemények. A közönség körében szokatlan érdeklődést keltett az a hír, hogy Barthatól szépirodalmi dolgozatok jelennek meg a könyvpiacon.

Barthat a „Magyarország” szerkesztősége birta könyvének kiadására, s a „Magyarország” most azzal kedveskedik olvasóinak, hogy Bartha könyvét díszes kiállításban karácsonyi és újévi ajándékkul előfizetőinek ingyen fogja megküldeni. A könyvet mindenki megkaphatja, a ki a „Magyarország”-ra egy negyedévre előfizet. Az előfizetési díj (3 frt 50 kr.) bármikor beküldhető ily czim alatt: „Magyarország” kiadóhivatala, Budapest, Sándor u. 2.

Bartha művének bolti ára 2 frt lesz és külön is megrendelhető a „Magyarország” kiadóhivatalában.

— Mit vegyünk a szent Karácsony ünnepére? Közeleg a Karácsony ünnep. Örömmel néz az egész emberiségnek karkulönbség nélkül. Teljes magasztosságában azonban a karácsony szent ünnepé csak úgy képzelhető, ha az a mi a kedélyeket igazán felvidítani képes — a zene! nem hiányzik a család köréből.

Mert hisz a Karácsony ünnepének egyik főcélja, hogy a köznapi érzelmeket fenségebbekre, a but öröme váltjuk fel. Már pedig egyedül a zene az, mely a gyermeket, felnőttest s öreget egyaránt felvidítani és szórakoztatni képes. Roposó szívvel várja a gyermek ez ünnepet, mely őt gazdaggá teszi ujjal egy évre és a szerető anya már hónapokkal ezelőtt aggódva tanakodik, hogy mivel is lepje meg családtagjait. Hány szülőnek okoz ez gondot s egymás közt tanácskoznak a szülők, mert hát az a nyagik körülmenyekkel is kell számolni. — Epp azért mert oly nehéz elhatározni és megválasztani, hogy mi is voltaképpen a legmeglepőbb ajándék e tekintetben segédkezni akarunk a t. közönségnek s tanácsoljuk, hogy a ki praktikus és alkalmas ajándékot akar venni legokosabban teszi, ha valami zene eszközt vásárol, mert csakis egy hangszere az, mely az ajándék tulajdonképeni céljának megfelel, a mely állandóan emlékeztetben tartja az ajándékozót. A technika ma már oly magas fokot ért el, hogy a legzöltszerűbb tárgyakba — mint varró-, evő-, ivő-készletbe, valamint asztali dohányzó- és diszitmény-készletekbe bele vitte muzsikát. Különösen czélyszerűek a most annyira kedvelt mechanikai családi és szalon hangszerek, melyek semmiféle zeneismeretet nem igényelnek és mégis eljátszhatók rajtuk a legkedveltebb magyar és más nótákat s a mi legérdekesebb a „zenélő karácsonyfán. A zene ujdonságok-

nak ez egyik legremekőbb példánya a karácsonyfa talapzatában igen ügyesen egy zenélő mű van elrejtve. Mikor a gazdagon megrakott csillogó karácsonyán meggyulnak az apró gyertyácskák fénycsillagai s a vidám gyermek sereg ujjongva repül a szőlőba, egy rugó nyomására a zenélő mű játszani kezd egész váratlanul s egyuttal körforgásba hozza a karácsonyfat. E divatos és elmés találmány valamint egyéb zenélő nődonságok gyártását hazánkban Sternberg Ármán és Testvére hangszergyáros cég honosította meg, kinek annyira sikerült el kedves újdonságot népszerűvé tenni, hogy ma már általánosságban el vannak terjedve ezegünk meglehetősen szép ajándéktárgyak s legpraktikusabb karácsonyi ajándék tárgynak bizonyulnak.

x A Horgony Pain-Expeller igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta készletben van. Hátfájásnál, csipőfájdalom, fejfájásnál, köszvényélnél, csuznál stb-nél a Horgony-Pain-Expeller való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hányóhasfájás, az altestnek Pain-Expellerrel valló bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr, 70 kr, és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan; mint Richter-féle Horgony-Pain-Expeller vagy „Richter-féle Horgony Liniment“ kéréndő és a „Horgony“ védjegyre kerünk figyelni.

x A hasznosat a széppel egyesíteni, ez az irány elve a legtöbb embernek a karácsonyi ajándék megvásárlásánál s egy oly ajándék, mely mint semmi más, megfelel elvnek s mindég a család összes női tagjainak örömet okoz, — a varrógép. Mint házi eszköz a családnak szükséges sokféle varrási munkák elvégzéséhez a varrógép ma már nélkülözhetlen lett és a hol a háziasszony néhány órát szentelhet arra, hogy fehérmű, férfi és gyermekruházat készítésével a házi iparral foglalkozzék, ott a varrógép gyakran már egy év alatt kifizeti magát s a beszerzésére költött pénz arany kamatot hoz. Azonban egy szép házi művészetre is alkalmas a varrógép, a mióta néhány év előtt a The Singer Manufacturing Co részvénytársaság (ezelőtt Neidlinger G) a Singer varrógépen való himzést meghonosította. Ezen családi valódi varrógépekkel, mely a családi varrás munkákhöz való, a legkülönfélébb szövetekebe, oly gyönyörű változatokban és a színek pompájában díszlő seiyemhimzések s a legkülönfélébb urimunkák is végezhetőek, hogy egyenesen műremekeknek mondhatók; e mellett a műhímzés megtanulása a varrógépen éppen nem nehéz s az oktatása, épp úgy mint minden házi varrási munkákban, ingyenes. A helyi piacon a The Singer Manufacturing Co részvénytársaság fiókjában raktárt a legegyszerűbb és legdíszesebb kiállításban ily legújabb varrógépekből, a melyek megszerzésének feltételei azel képzelhető legkényelmesebbek.

Ormódi Ormódy Vilmos ünneplése.

Budapest, decz. 18

Az első magyar általános biztosító társaság körében a társaság vezetésével megbízott Ormódy Vilmos igazgató a mai napon rendkívül szíves és lelkes ünneplés tárgya volt.

Az ünneplés alkalmával az szolgálta, hogy a köztisztelőnek és szeretetnek méltán örvendő érdemes férfiú most töltötte be negyvenedik szolgálati évét a magyar társaságnál, melynek már az alapítás óta szüntelenül egyik legkiemeltebb munkása. Az ovációk sorát a társaság tisztikara kezdte meg, melynek élén dr. Havas Rezső társasági osztályfőnök lelkes beszédben üdvözölte az erélyes igazgatót ki egyben a tisztviselők nemes szívé és buzgó joakarója is. Eután Kozma Andor vezértitkar egy okiratot olvasott fel, mely szerint a

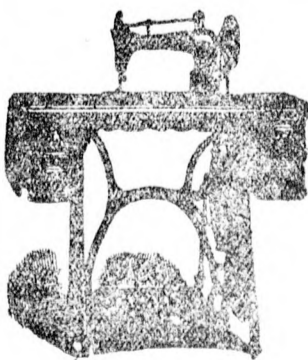
társaság tisztviselői a mai nap emlékére, Ormódy Vilmos alap czímen tízezer forintot alapítványt tettek azzal a czéllal, hogy annak kamatai, az ünneplés rendelkezése szerint mindenkor beteg társasági tisztviselők javára fordítottassanak. Végül átnyújtották az ünneplésnek a remek díszművet, mely pergamentre festett gyönyörű codex-irással az alapító levélnek hiteles másolatát tartalmazza. E nagy izlésre és művészetre való díszmunkát a budapesti Glater Lajos-féle papirkereskedő cég készítette. Ormódy Vilmos meghatottan köszönte meg a tisztikar ragaszkodását s különösen azt, hogy az alapítványban az ő legbelsőbb érzelmei, a tisztviselők iránt érzett szeretete és sorsuk iránt való meleg érdeklődése oly gyöngéd kifejezést nyernek.

A társaság kormányzó testülete ezután tartott ülésében örömmel értesült a tisztikar Ormódy ünnepéről s megragadta az alkalmat, hogy Ormódy Vilmos iránt érzett bizalmát és rokonszenvét kifejezze. A választmány nevében gróf Csekonics Endre val. belső titkos tanácsos, a társaság elnöke a felügyelő bizottság részéről László Zsigmond min. tanácsos, az igazgatóság részéről pedig ennek elnöke báró Harkányi Frigyes főrendiházi tag a legmelegebb szavakban üdvözölték őt és a kormányzó testület báró Harkányi Frigyes indítványára elhatározta, hogy az üdvözlés jegyzőkönyvébe vétessék s a jegyzőkönyv teljes kivonata Ormódy Vilmosnak átnyujtassék.

A kormányzó testület ülése után a Magyarországon és Ausztriában a működő biztosító társaságok igazgatóinak küldöttsége kereste fel Ormódy Vilmost s benne a nagy tekintélyű szakembert és a mindig loyális kollegát melegen köszöntve, egy nagy műbecsel bíró ezüst Kungárta szobrot nyujtott át neki emlékül. Majd a Bécsi, a Magyar Francia, a Pannonia, a Securitas és a Nemzeti halletbiztosító részvénytársaságok kormányzó testületei, melyeknek Ormódy Vilmos szintén tagja, küldöttségek útján tisztelegtek az ünneplésnél a Siunione magyarországi igazgatói, élükön báró Podmaniczky Frigyes val. belső titkos tanácsossal mind eljöttek s a legnagyobb melegséggel vettek részt a magyar társaság igazgatójának ünneplésében; a Fonciére igazgatósága levélben, a Generali triest-i igazgatósága s meg több intézet táviratilag a legszívesebben kívánt neki szerencsét; valamint több külföldi biztosító társaságnak külön ez alkalomból Budapestre küldött képviselői jelentek meg nála, hogy társaságaik üdvözlését átadják.

A társaság vizsgáló orvosai is tisztelegtek Löw főorvos vezetése alatt. A jubiláns meghatottan mondott köszönetet Löw doktor meleg hangu beszédére.

A testületi üdvözlések után a magyar közélet és társadalom számos előkelősége személyesen fejezte ki szerencse kívánatait Ormódy Vilmosnak.

SINGER

új Central Bobbin családi

varrógép

a legjobb

karácsonyi ajándék

a család számára.

A Singer varrógépek világhírüket kitűnő minőségük és nagy munkaképességüknek köszönhetik, a mi a Singer Co. összes gyármányait mindenkor kitűntette.

The Singer Manufacturing Co. részvény-társaság.

(ezelőtt Neidlinger G)
Debreczen Piacz utca 2138.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelentése. —

Debreczen, decz. 13.

Készaru változatlan.

Oszi buza	—
Tavaszi buza	11.75—80
Oszi rozs	0.—0.—
Tavaszi rozs	8.60—8.70
Oszi zab	0.—0.—
Tavaszi zab	6.44—6.46
aug.—szept. tengeri	4.60—4.70
Szept.—okt. tengeri	0.—0.—
Május—június 1897	5.50—5.51

Sertespiacz. Budapest-Kőbánya

1897. decz. 6.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronként 320 klgon felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronként 300 260 kgr. sulyban) — krtól — krig. Fiatal nehéz (páron — 320 klgon felüli sulyban) —55 krtól 56—krig. Fiatal közép (páronként 250 300 kgr. sulyban) —54 krtól 55— krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) —52 krtól —53 krig. Közép (páronként 220—280 krg sulyból) —44 krt ——45 krig. Könyű páronként 220 klgig terjedő sulyban —3 krtól —44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli sulyban) —51 krtól 52— krig. Közép (páronként 220—260 klg sulyban) —49— krtól 50 — krig. Könyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) —47— krtól 48 krig.

Horniman társaság angol teája

Eredeti csomagokban,

Kitűnő íz és zamat. Direct behozattal Londonból
Egyedüli forráktár:
Kontsek Géza fűszer és csemegekereskedésében.
Debreczen Kossuth-utca.

Főtörek
tisztelt vevő
ségü áruka
dom a legj

gróf K

czég. eddig
és ****, cog

ki

Fine ch

V. S. O
legmelegebb

K

KON

fűszer b

Valódi

az 1897
310

jó szövete
jobb minő
finom szöv
finomabb
egész finom

Télikabát
szövetek
nadrágszö
Nóiruha v

S

általános
czég. Mi

Egy

megjelöl
nesen a c
rendelész
tetik.

Kar

ajá

üveg-,
chi

KÜLÖ

valamint r
a legnagyobb
ny

Kas

Vidéki m

Arje

Főtörekvésem levén, hogy mélyen tisztelt vevőimnek csakis kitünő minőségű árukkal szolgálhassak bátorokodom a legjobb hírnévnek örvendő

gróf Keglevich István utd.

czég. eddigelé ismert **, ***, Extra és ****, cognacjain kívül, mint kiváló

különlegességet

Fine champagne d' Hongrie

V. S. O. (1882 évjárat) cognacjait legmelegebben ajánlaxi.

Kiváló tisztelettel

KONTSEK GÉZA

fűszer bor és csemege kereskedés.

2

Valódi brünni férfiruhaszövetek

az 1897. évi téli és nyári idényre.

310 czm. széles valódi gypju

jó szövetből frt. 4 80 kr.
jobb minőségben „ 6.— „ teljes férfi
finom szövetből „ 7,75 „ kabát,
finomabb minőségben 9.— „ nadrág és
egész finom szövetből 10.50 „ mellény.

Télikabát posztók, vadászruha és Loden-
szövetek kabátnakvaló kamgarn és
nadrágszövetek a legszebb választékban.
Nőiruha valamint mindennemű szövetfajt
utánvét mellett szétküld.

Siegel Imhof Brünn.

általánosán ismert szolid posztógyáros
czég. Minták kívánatra ingyen és bér-
mentve küldetnek szét.

Egyes magánvevők a czimek pontos
megjelölése mellett forduljanak egyene-
nesen a czéghez, hol a szállítás a meg-
rendeléshez hiven és pontosan teljesít-
tetik.

Karácsonyi és ujévi

hasznos

ajándéktárgyakat

üveg-, porcellán-, majolika-,
chinaezüst- és bronz

KÜLÖNLEGESSÉGEKET,

valamint mindezen szakba vágó czikkeket
a legnagyobb választékban és a legjutá-
nyosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiis-
meretesen teljesítetnek.

Arjegyzékek kívánatra bérmentve.

Karácsonyi és Ujévi ajándéktárgyakat

nagy választékban ajánl

ifj. Pájer József

üveg-, porcellán-, lámpa- és konyha-berendezési üzlete

Debreczenben.

 Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Vezérügynökség: RUDA és BLOCHMANN, Budapest és Bécs.
Mindenütt kapható.

Cooper Cooper & Co L-td

London

legfinomabb eredetü

Ceylon-Teáját

árusítja az

Angol Gyarmat Társaság

Budapest V. Perczköz 4.

(a Fürdő utca és Mörleg utca között.)

Arjegyzékek kívánatra szolgálunk.

Vidéki megrendelés fél kgr. és nagyobb mennyiségben bér-
mentve szállittatik.

Városunkban kapható

Katz Jakab

urnál.

Gyomorbetegeknek segély!

Gyomorbetegeknek segély!

A „SANTAL EGGER“

kiváló gyogyerejü készítmény. Feleslegessé teszi a Copairát és Cubebárt. Felülmúlja pontos és biztos hatásban cső, hólyag és vesebántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbját. A Hamamelis Injectióval egyetemben használva a legmakaesabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injectió és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr. Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor“-hoz Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható Debreczenben: Örvényl Ottó, Mihailovits István, Tóth Béla, Muraközy László, és Rotschnek Jenő gyógyszerész vraknál.

Leltározásunkból kifolyólag a közeledő karácsonyi időnyre

mélyen leszállított áron
ajánlunk
Ruha és blouz **selymeket**

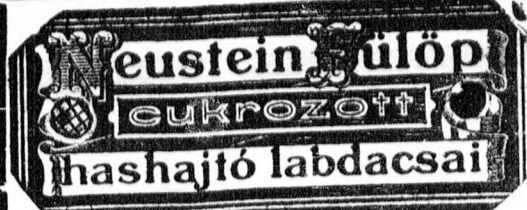
Női ruhaszövet
kazán, flanell és mosó
velezeket, téli kendőket.

Szőnyeg, függöny, butorszövet vászon és késztehneműek elsőrendű minőségben dúsz választékban,

Menyasszonyi kelengyék

teljes összeállításban készleten tartatnak,

Kunz József és Társa

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacso.)

SZÉKSZORBULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Erzsébet-pilulát. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót“ és „Neustein Fülöp gyógyszerész“ aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszéki védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Lipóthoz“ címzett gyógyszerára
WIEN, I. Plankengasse 6

Raktár Debreczenben: Rotschnek V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Mihailovits István, Tamássy Béla, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszerészárában.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényről, osztrál, tagszaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment emvezes alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy hártartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbbörtökü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
Richter F. Ad. és társa, osász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

December hó 5-től

Tulhalmozott raktár miatt

LESZÁLLITOTT ÁRAK

Bundák, Női kabátok, Gallérok

meglepő olcsón.

Blousok, Reggeli ruhák, Gyermekek köpenyek

fél árban

RÓZSA LAJOS-nál

Debreczen kistemplom bazar.

Több mint 100 darab remek
Báli belépő érkezett.

Virágos Kert

a Debreczeni Hirlap kis olvasóinak.

Szerkeszti: Paja bácsi.

* * Köszöntők. * *

Anya neve napjára.
Tele van a kötőm
Szép piros almával.
Tele van a szívem
Szébbnél szebb nótával.

Piezi piros almát
Gyöngye szellő rázta,
A szébbnél szebb nótát
Madár muzsikálta.

Piezi piros alma
Hulljon az öledbe,
A szébbnél nótá
Száljon a szivedbe.

Apa neve napjára.
Nagy diófa lombja sugta,
Kis gerliczemadár bugta:
Neved napja ma van —
Élj soká boldogan!

Pósa bácsi.

Bandika a legnagyobb.

Kiesi kocsi, nyikorgó; ugyan ki ül benne?
A Bandika. A Terka huzza a kocsit, édes
anya tolja, a Bodri kutyá kíséri.

Mennek a határba. Jó dolga volt a kiesi
kocsi kiesi utasának.

Mindenki neki hízelt, édes anya rá-
mosolygott, a Terka csókot hányt neki, a
Bodri kaffogva szaladgált a kocsi körül.

Gyi, czoczó! — kiáltotta Bandika.

Jaj, sebesen ment ám egyszerre a kiesi
kocsi, nyikorgó!

A Terka úgy futott, mint a szél, édes
anya is kénytelen volt vele tartani és a Bodri
jó kedvében messzire előre nyargalászott.

Bandikának tetszett ez nagyon. Bogár
szeme csillogott és édes mosoly játszadozott a
barna arcán.

Hát egyszer csak meglátott valamit, a
mitől még jobban fölcillant a szeme. Zöld
lombu fán tarka madarat látott, mely édesen
csicsereggett az ágon.

— Hó czoczó!

A Terka megállt, mint a czövek és vele
megállt édes anya, a kis kocsi, a Bodri.

— Nyihaha, mi tetszik, kedves gazdám?
— kérdezte a Terka.

Bandika a kis kacsójával a fára muta-
tott és ezt mondta:

— Pipi kell!

Igen nagy ur ám a kiesi kocsi kiesi
utasa!

Ha ő azt mondja, hogy neki a pipi kell
tarka madár tessék leszállani az ágról, tessék
odarepülni a Bandika kezére, mert különben
baj lesz. Ha egyéb nem, hát annyi, hogy a
Bodri oda áll a fa alá és úgy megugat téged,
tarka madár, hogy ijedtben elröpülsz a har-
madik határba.

— Pipi — uppá! — parancsolta Ban-
dika.

De bizony nem szálit le a madárka, ha-
nem gyorsan elszállt. Meg is ugatta a Bodri!
Már az mégis csufság, hogy a Bandika hívja
és még sem jön.

Pipi hát nincs. Megindult ismét a kiesi
kocsi, nyikorgó — és elértek a határba, édes
szüle földjére. Itt Bandikát kivették a kocsi-
ból, Terka és Bodri ott maradtak mellette,
édes anya pedig a dolga után látott.

A mint játszottak, egyszerre ezt kérdezte
a Terka:

— Bandikám ki a legnagyobb?

— Én, — felelt Bandika habozás nélkül.

Bodri egy kicsit megcsóválta a fülét, ezt
gondolván:

— Csakugyan Bandika lenne a legna-
gyobb? No, nem hittem volna!

Terka ingerkedve felelt:

— Bizony, nem te vagy a legnagyobb,

Bandika!

— De, de! — erősítette Bandika.

— A Bodri a legnagyobb!

Bodri hajlandó volt elhinni, hogy Ban-
dika nagyobb nálánál, de Terka tovább in-
gerkedett:

— Nem bizony, Bandika, mert én vagyok
a legnagyobb!

Én, én! — kiáltott hangosan Bandika.
Terka nevetett és tapsolt.

— Nem te, Bandikám, mert a torony a
legnagyobb.

Jaj, erre eltört a méceses. Bandika sirva
fakadt és igen kesereggett azon, hogy Terka
nagyobbak tartja a toronyt nálánál.

A sirásra eljött édes anya.

— Tubiczám, miért sírsz? — kérdezte.

Terka felelt:

— Azért mert azt mondtam, hogy a

Bodri, én és a torony nagyobbak vagyunk
mint ő.

— No, a torony nagyobb az én Bandi-
kánál, — mondotta édes anya, — de hogy

a többi nagyobb-e, mindjárt meglátjuk!
Az édes anya fölkapta Bandikát a vál-

lára.

— Bandika a legnagyobb! — kiáltotta.
nem is sirt ám most a Bandika, hanem ne-
vetett. Terka hasztalan ágaskodott a lábujja
hegyére, hogy elérje, nem tudta, No büszke
is volt Bandika!

A Bodri megint megrázta a fülét és ezt
gondolta: No lám, mégis csak a Bandika a
legnagyobb!

Kiesi nyikorgó; ugyan ki ül benne?
Megint a Bandika. A Terkahuzza, édes anyja
tolta, a Bodri kíséri,

Mennek hazafelé. A kis kocsi utasa éde-
sen alszik a párnán Álmodozik zörgő-börgő
csörgettyűről, négy kerekű lovacsikáról, hosz-
szu fülü nyulacsikáról.

Édes anyja elüzi róla a legyeket, a Terka
lassan huzza a kocsit, a Bodri nem vakkant-
gat, mindenki vigyáz, hogy Bandikát föl ne
ébrészsze.

Három kis leány . . .

Három kis leány m endegél
Föl a szőnyeghegyre,
Mindenkinek kaczagó,

Gerliczés a kedve.

— Én majd rázom a fát!

Rengetem az ágát!

— Én meg szedem a kosárba

Tercsivel az almát.

Hullj le, alma, hullj le,

A füles kosárba.

Jaj de kerek, jaj de piros,

De aranyos sárga!

— Én adok apámnak!

— Én meg anyacsikának!

— Hát én ugyan kinek adjak!

Czirnos cziczuskának!

Ambrus diák.

Talányok.

A mult számunkban közölt talányok
helyes megfejtése:

Négyszög-rejtvény.

ö	r	e	g
r	e	g	e
e	g	é	r
g	e	r	ő

Szó-rejtvények.

- I. Papir Sarló
 Evetke Árok
 Tinó Nógrád
 Ős Diák
 Fonód Ottó
 Ipoly Rokka

A költő neve; P e t ő f i Sándor.

II. Sas. Sás.

Helyesen megfejtették: Kalászi Róza,
Steiner Margit, Kalászi Kálmán, Steiner
Lajos, Kemendi Jenő, Török Sándor, Kapás
Ilka, Tóth Mari, Varga Ilka, Vass Károlyka,
Vass Janika, Vass Jolánka, Kovács Ká-
rolyka, Papp Andorka és Lajoska, Belé-
nyesi Sándor, Erzsike és Erdei György.

DOR

KOM

S i i R.

Rendkívüli árleszállítás
Csakis 1897. deczember 31-éig
érvényben.

Ifj. **Kovács S.**
ezégnél.

Kossuth-utca I-só tkpénztár épület.

	Ezelőtt.	Most.
Férfi cipők párja	3.50	2.40
" " "	4.—	2.75
" " "	4.40	3.—
" " "	5.—	3.25
" " "	5.50	3.75
Női cipők párja	3.65	2.50
" " "	4.—	2.75
" " "	4.50	3.—
" " "	5.—	3.25
" " "	5.50	3.50
Gyermek cipők párja	1.75	1.—
" " "	2.—	1.30
" " "	2.25	1.50
" " "	2.50	1.65
" " "	2.75	1.80
" " "	3.—	2.—

Téli bélelt Jäger alsó ingek
drbja 55, 60, 65, 75, 85 kr.

Téli bélelt Jäger nadrágok
ugyanily árakban.

félselyem esőernyők

drbja 1.20, 1.50, 1.80, 2.— frt.
egész selyem 3.—, 3.50, 4.— frt.

Férfi ingek sima elővel

drbja 1.— 1.20 kr., egész finom 1.50 kr.
12 pár manhetta 5-szörös 3.60 " "
12 drb. gallér " 1.90 "

Téli kötött keztyük férfi és női
párja 25, 30, 35, 40, 50, 60 kr.

Férfi harisnya párja 15, 20, 25, 30 kr.
Lábravaló drbja 60, 70, 80, 90 kr.

Bőrkeztyük minden színben
női és férfi párja 1 frt.

Rumburgi vászon 30 rőf. Ezelőtt 12 frt Most 7 fr.
Creász vászon " 14 " " 8 "

Férfi sapkák kalapok
bámulatos olcsó árakban.

Zsebkendők hölgyek részére
francia batiszt 12 drb. Ezelőtt 3 frt Most 1.40 kr.
Ugyanaz vászonba " 4 " " 2.— "

Gyermek játékok és disztárgyak

óriási választékban
beszerzési árból 35% engedmény
Szappanok, fésűk, kefék, illatszerek, pénztárczák
uti bőröndök, nyakkendők stb.
itt fel nem sorolt cikkek

bámulatos olcsó árakban
beszerezhetők.

Karácsonyi ajándékok:

1 blousra 4 méter selyem frt 1.08 kr.
1 ruhára 6 mtr. dupla széles posztó " 1.—
Egyes ruhákra finom kelme maradékok
félárban.

Kendők, keztyük, kötények
Női kézimunkák nagy választékban

Boros Testvérek

Debreczen Kossuth-utca 3.

Karácsony!

Legmeglepőbb és legszebb ajándéktárgyak zenével.

Karácsonyatartó

Helyen valónak találjuk a t. közönség figyelmét a fényesen berendezett főraktárunknak!

Karácsonyi kiállítására

felhívni, az ezer és ezerféle szebbnél szebb zenélő disztárgyak közül a helyszüke miatt csak néhányat említünk fel úgy mint:

Nők számára:

Zenélő bonbonierek
8.— 10.—, 12.— 14.—
16 frtől feljebb

Zenélő Varrókészlet

piüss- dobozban 6, frt 50 kr. 8.—, 10.—, 12.—, és 15 frt árban s feljebb, továbbá zenélő ékszerartó 8, 10, 12, 14., 16. frt és feljebb, zenélő keztyütartó 10.—, 12.— 15.—, 18.— frt s feljebb, zenélő pipere és illatszerkészlet 8.—, 10.—, 2.—, 15. 1. frt s feljebb, zenélő albumok gyönyörű kivitelben 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16 18. frt és feljebb.

sincs a zenéhez eljátszhatja a legkedveltebb és legújabb zenedarabokat a legjutányosabb árakon kapható.

1 egerfélé órára

és zenével

A fent ábrázolt és nickelből készült karácsonyfa-állvány ünnepléses zenekísérettel mellett lassu ütemben forgatja a karácsonyfát és a szent ünnep fényét nagyban emeli. Ára 20—25 frt.

Phönix, Manopan, Ariósa, Ariston, Sonora, Herophon, és más egyéb forgatható és magától játszó zenélő művek melyeken még az is kinek fogalma

Urak részére:

Zenélő dohánykészlet 14, 16, 18, 20, 22, 25, frt s feljebb. Zenélő dohányszekrény tölgy fából, szivarvágóval 14 frt. zongoraalakban 15 frt. Zenélő dohányzóasztal finom ibolyaszínű fényezettel finoman véve, nagyon szép kivitelben 22 forint. Zenélő szivar-templom zenekísérettel mellett szivarokat kínál 14 frt. Zenélő irókészlet 10, 14 16, 18, 20, 24, frt s feljebb. Zenélő névjegy tálcza nickelből finom kivitelben 10 frt.

Gyermekek részére:

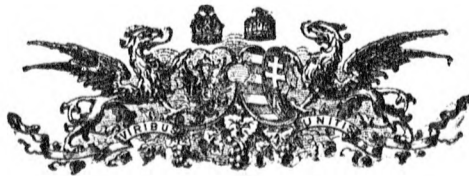
Zenélő dob, díszes kiállítású 2 frt 75 kr. Zenélő zongora díszes kiállítású 3 frt: Zenélő kavóörölő, 3 frt 50 s feljebb; Forgató dobozok kis gömbölyű szekrényekben nagyszám szerint 1.— 1.25., 1.50; Zenélő kintorna 3 frt 50 kr s feljebb. Zenélő takarékzenekönyv, 20.—, 22.—, 25.—, 27 frt s feljebb

Házartásra ajánlhatók:

Boros-v. vizes palack zenével csiszolt üvegből finom 12, 14, frt s feljebb. Sörös-kancsó zenével, kőedény, cinfedéllel kivitel szerint 10, 11, 12 frt. Sörös korsó zenével, csiszolt üvegből cinfedéllel 12 frt s feljebb. Likőr készlet zenével, hárfalakban, fekete talpal, 1 palack 6 üvegesével finom kivitelben 16 frt. Csemege-tálca zenével üvegből csiszolva és mázolva kivitel szerint 12.—, 14 frt Névjegy tálcza zenével, nickelből finom kivitelben 10 frt, zenével aquarium, 25 frt és feljebb.

STERNBERG ÁRMIN és TESTVÉRE

cs. és kir. udvari hangszer-gyár.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról; b) mechanikai zenélő művekről és zenélő disztárgyakról; c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, czim-balmok, cziterák, harmoniumok, zongorákról stb. ingyen és bérmentve kapható, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.